Народни умотворения изъ Родопитѣ.

I. Народни приказки.

Записана отъ Добра Ст. Шишкова отъ с. Устово.

Какъ Господь прѣвърналъ лѣниви хора въ магарета.

Трима братя тръгнали на печала. Единиятъ отъ тѣхъ билъ работливъ човѣкъ и за всичко се надѣвалъ на Бога, а другитѣ двама били лѣниви и нехайници. Господь въ видъ на старецъ, тѣхенъ съпѫтникъ, прѣвръща лѣнивцитѣ въ магарета, повѣрява ги на първия имъ братъ, който съ тѣхъ напечалва много пари. На връщане въ сѫщото мѣсто магаретата сѐ прѣвръщатъ пакъ въ напрѣднитѣ си хора, но голи и бѣдни, резултатъ отъ тѣхната лѣность и незачитане Боге.

Ф аднѐ сѐлу има̀лу труи̇̀ца бра̀т'е^{a}. По-гуле́^{a}мите^{a} били́ хайлѐ^{a}зе^{a} л'у̀д'е^{a}, ни та́чили Го́спуде^{a}, пакъ пѐмал'ке^{a}т бил хем ра̀бутан чилѐ^{a}к, хем Гѐспуде^{a} та́чил. Аднѐ^{a}ш тѐ^{a}рнали на аднѐ на курбѐт да кавандѝсуват.

1) Вижъ описанието на Бѣла-черква въ кн. 3, год. II (1904 год.) на „Родопски напрѣдъкъ“.

Примдᵃркнали ф адѝн хан и там принащдвали. Вутрипдᵃта са разлитѐᵃлу(77) и разплѐскалу ут доᵃш и кал. Там имàлу и адѝн пубеᵃлѐᵃл стàреᵃц, пак той бил Гдспут', алà кой да гу знàеᵃ Мàл'кеᵃт брат ни гл'дᵃдал ни доᵃш, ни кàл, та реᵃкдᵃл на дрỳгитеᵃ: „хàйдатеᵃ, да вар'вѝм, дажддᵃт еᵃ ут Гдспудеᵃ, щеᵃ да литѝ, ду кугáтỳ еᵃ реᵃкдᵃл Гдспут', и щеᵃ да запрé". Пак дрỳгитеᵃ му са фсдᵃпили:(78) „гà арнѝса дажддᵃс и га са пуд'беᵃрé калдᵃс, тугàва щим да вар'вѝм", и са завѝли да си сп'дᵃт. Стáреᵃцат чул какво рéкли, га чи ги стдрил на магàреᵃта сас самàреᵃ и с сѝчку. дал углафтѐтеᵃ на мàл'кеᵃт и му реᵃкдᵃл: „на ти, сѝнку, сáеᵃ жѝвина, ѝди казандѝсувай с теᵃх, та чеᵃ га са вдᵃрниш, ддвеᵃди си ги пак еᵃй туф ф сдеᵃ хан". Мàл'кеᵃт фàтил магáреᵃтата, прикдᵃрстил са и си утиш'дᵃл, кадѐту си мѝслил. Кàрал дарвá с тѐᵃх, кирѝеᵃ и казандѝсал млдгу парѝ. Пу аднд врéᵃмеᵃ си са вдᵃрнал прис тдеᵃ хан, наш'дᵃл си ф нѐгу стàреᵃцат, дал си му магàреᵃтата здрàви и читàви и му реᵃкдᵃл: „да си здрáф и жиф, дѐᵃду, Гдспут' дщеᵃ млóгу дѐнеᵃ да ти дадѐ, чи ми стдри сакдᵃф илѝк (79) Амѝ еᵃ имѐᵃх и двамѝна брàт'еᵃ, та си устàнаха ф сдеᵃ хан, га са ỳвеᵃдах, низнàеᵃм каквд ли стдриха тѝеᵃ, кадѐ ли фàнаха? – Тѝеᵃ си дщеᵃ сп'дᵃт, синку, еᵃй там фаф фуда'дᵃня, ѝди си ги пдрукай", реᵃкдᵃл стàрчеᵃкат. Га флеᵃл мàл'кеᵃт, чи хи вѝдеᵃл завѝти да си сп'дᵃт. Разбỳдил ги и хми кàзал, чи той еᵃ хóдил на курбéт и си са врàщя, пак тѝеᵃ са зачỳдили и му рéкли: „брей, кдлку смеᵃ спàли, амѝ сига кадé да са вдᵃрним у думà ни, га немамеᵃ ни скдршеᵃна пароᵃ?" Мàл'кеᵃт брат хми дал ут нѐгувиеᵃ казàнч,(80) та си са вдᵃрняли и труѝцата, ала нѝкутри ут теᵃх ни 'оᵃ знàеᵃл каквд еᵃ бѝлу.

Слушана отъ баба ѝ Добра Н. Шишкова презъ 1906 година,

